# PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA – WOS

## I. Cele ogólne nauczania wiedzy o społeczeństwie

Przedmiot *wiedza o społeczeństwie* przygotowuje do matury oraz do podjęcia studiów społecznych, ekonomicznych, politologicznych lub prawniczych. W zakresie nauczania wiedzy o społeczeństwie najwięcej uwagi poświęca się wiedzy o charakterze pogłębionym i ukierunkowanym, a także odznaczającej się wyższym niż dotąd stopniem złożoności. Nacisk na merytoryczną stronę edukacji nie oznacza jednak odejścia od dalszego kształtowania i doskonalenia tak ważnych ze społecznego punktu widzenia umiejętności i postaw obywatelskich, do których należy zaliczyć:

- wykorzystywanie i krytyczne analizowanie informacji na temat życia publicznego;
- wyrażanie i uzasadnianie własnego zdania na forach publicznych;
- rozpoznawanie problemów w skali lokalnej, krajowej, europejskiej i globalnej oraz podejmowanie prób ich rozwiązania;
- stosowanie zasad i procedur demokratycznych w życiu zbiorowym;
- znajomość podstaw ustroju Rzeczpospolitej Polskiej;
- dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie;
- gotowość do przyjmowania ról liderów społecznych;
- skłonność do angażowania się w działania społeczne w ramach już istniejących struktur organizacyjnych (np. stowarzyszeń, wolontariatu) lub podejmowanie własnych inicjatyw;  promowanie zasad tolerancji i pluralizmu światopoglądowego.
- Uczeń zostaje wprowadzony w następujące zagadnienia:

- podstawy wiedzy socjologicznej;
- elementy antropologii kulturowej;
- elementy wiedzy o państwie i jego instytucjach;
- funkcjonowanie współczesnej demokracji;
- ustrój polityczny Rzeczpospolitej Polskiej;
- podstawy wiedzy o prawie;
- podstawy wiedzy o prawach człowieka;
- podstawy stosunków międzynarodowych.

## Ocenie podlegają:

- wiedza obejmująca przyczyny, przebieg, skutki wydarzeń, faktów i zjawisk dotyczących społeczeństwa obywatelskiego oraz umiejętności przemyślanego przedstawienia zagadnień społecznych i gospodarczych;
- znajomość i rozumienie pojęć związanych z poruszaną problematyką oraz prawidłowe posługiwanie się nimi;
- rozumienie przeciwstawnych interpretacji wydarzeń i umiejętność formułowania własnych opinii, sądów, ocen oraz ich uzasadnienie;

- znajomość wybranych państw, narodów oraz roli postaci w poszczególnych wydarzeniach i procesach społecznych i ekonomicznych;
- sposoby rozwiązywania problemów;
- umiejętność prowadzenia dyskusji oraz komunikowania się z otoczeniem;
- znajomość zjawisk i procesów społecznych i gospodarczych;
- stopień samodzielności interpretacji źródeł oraz umiejętność ich dobierania do swojej wypowiedzi;
- stopień samodzielności w tworzeniu definicji i formułowaniu pojęć, wniosków, uogólnień i syntez;
- umiejętność zastosowania uzyskanych informacji do analizy rzeczywistości;
- samodzielność zdobywania informacji z różnych źródeł;
- systematyczność zdobywania wiedzy i umiejętności przez ucznia;
- postawa – aktywność na lekcjach, przestrzeganie zasad współistnienia w społeczności szkolnej, chęć zdobywania wiedzy i rozwijania swoich zainteresowań.

## II. Cele oceniania

1. Diagnoza stopnia opanowania materiału programowego – określenie indywidualnych potrzeb i trudności każdego ucznia.
2. Wdrażanie do samokontroli, samooceny i doskonalenia się.
3. Wspieranie uczniów w jak najlepszym przyswajaniu treści programowych.
4. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności u uczniów za osiągane wyniki dydaktyczne.
5. Bieżące informowanie uczniów i rodziców o postępach i trudnościach w nauce.

## III. Ogólne kryteria oceny:

Na ocenę dopuszczającą uczeń powinien:

1. Częściowo rozumieć polecenia nauczyciela.
2. Zapamiętać wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciele je odtworzyć.
3. Poprawnie, z pomocą nauczyciela, rozpoznawać, nazywać i klasyfikować poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty, postacie życia publicznego itp.
4. Wykonywać samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia.
5. Współpracować w zespole przy wykonywaniu zadań.
6. Prowadzić zeszyt przedmiotowy

Na ocenę dostateczną uczeń powinien;

1. Rozumieć polecenia i instrukcje.
2. Zapamiętać podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentować.
3. Rozumieć omawiane zagadnienia.
4. Dokonywać selekcji i porównania poznanych zjawisk.
5. Samodzielnie poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania.

6. Umieć wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce.
7. Aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych.
8. Systematycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy.

Na ocenę dobrą uczeń powinien:

1. Rozumieć polecenia i instrukcje.
2. Znać omawianą na zajęciach problematykę na poziomie rozszerzonym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować.
3. Rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym.
4. Uogólniać i formułować wnioski.
5. Zajmować stanowisko w kwestiach spornych i bronić swoich poglądów na forum klasy.
6. Aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych.
7. Poprawnie i sprawnie wykonywać ćwiczenia i inne zadania.
8. Umieć poprawnie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce.
9. Wykazywać zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką.
10. Systematycznie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien wypełnić wymagania takie jak na ocenę dobrą i ponadto:

1. W pełni opanować wiadomości z zakresu przewidzianego podstawą programową
2. Wykazywać zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową dotyczącą omawianych treści.
3. Umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować.
4. Właściwie interpretować nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązywać problemy.
5. Umieć oceniać otaczającą rzeczywistość społeczno-polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości.
6. Kierować się dobrem ogółu przy podejmowaniu decyzji, negocjować stanowisko, osiągać kompromis.
7. Kierować pracą zespołu rówieśników.
8. Uczestniczyć w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki na poziomie szkolnym.

Na ocenę celującą uczeń powinien wypełnić wymagania takie jak na ocenę bardzo dobrą i ponadto:

1. Wykazywać szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą na zajęciach tematyką.
2. Uczestniczyć w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki, godnie reprezentując szkołę.
3. Podejmować się wykonywania zadań dodatkowych (indywidulanie lub w zespole), znacznie wykraczających poza podstawę programową.

## V. Formy i sposoby sprawdzania osiągnieć uczniów:

1. - sprawdziany (czas trwania do 45 minut), praca pisemna zapowiedziana i wpisana do dziennika lekcyjnego z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. W tym terminie uczeń obowiązkowo zostaje poinformowany o zakresie programowym i formie sprawdzianu. Uczeń może otrzymać

z tej formy pracy pisemnej przynajmniej 2 oceny (po uwzględnieniu rozległości, złożoności sprawdzanego materiału);

- kartkówki, krótka (do 20 minut) praca pisemna, która może być niezapowiedziana, obejmująca zagadnienia przerabiane na trzech poprzednich lekcjach (dopuszcza się wydłużenie tego okresu do czterech ostatnich lekcji, jeśli jedno z zagadnień przerabiano na dwóch zajęciach). Kartkówka może również obejmować materiał, który uczniowie mieli samodzielnie przerobić w domu na daną lekcję jako pracę domową;
- odpowiedzi ustne z trzech ostatnich lekcji,;
- ćwiczenia i zadania praktyczne;
- prace domowe;
- prezentacje (referaty, projekt, prace semestralne itp.

- aktywność na lekcji.

2. Podstawą do wystawienia ocen okresowych nie jest średnia arytmetyczna z uzyskanych ocen.

3. Obowiązuje następująca hierarchia ważności ocen:
   a. oceny ze sprawdzianów;
   b. oceny z odpowiedzi ustnych;
   c. oceny z kartkówek;
   d. aktywność ucznia na lekcji;
   e. oceny z prac domowych.

4. Uczeń ma prawo zgłosić 1 lub 2 nieprzygotowania, jeśli liczba godzin w tygodniu jest większa niż 1 (zwalniające z odpowiedzi, kartkówki, zadania domowego) do zajęć z WOS bez podania przyczyn w ciągu półrocza. Musi tego dokonać na początku lekcji, najpóźniej podczas sprawdzania listy obecności. Nieprzygotowanie nie zwalnia z wszelkiego rodzaju zapowiedzianych i wpisanych do dziennika prac pisemnych na lekcji i ustnych lub pisemnych powtórzeń materiału.

5. Sprawdziany są obowiązkowe. Uczeń nieobecny na sprawdzianie jest zobowiązany do napisania go w terminie ustalonym w Wewnątrzszkolnych Zasadach Oceniania.
   W wyjątkowych przypadkach (np. spowodowanych dłuższą chorobą, wypadkami losowymi)termin sprawdzianu nauczyciel uzgadnia z uczniem.
   W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej ze sprawdzianu uczeń ma prawo do poprawy oceny w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela. Ocena uzyskana z poprawy zostaje wpisana do dziennika.

6. Prace domowe, referaty i inne formy aktywności zaplanowane przez nauczyciela w danym semestrze są obowiązkowe. Uczeń jest zobowiązany do oddawania ich do kontroli w wyznaczonym terminie. Jeżeli uczeń nie oddał pracy w wyznaczonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
   W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może wyznaczyć termin poprawy prac domowych, referatów i innych form aktywności ucznia.
7. Uczeń, który korzystał z niedozwolonych pomocy podczas pisania pracy klasowej otrzymuje ocenę niedostateczną. W przypadku kradzieży własności intelektualnej (np. przedstawienia

jako własnej pracy w części lub w całości cudzego autorstwa) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

8. Uczeń ma prawo wglądu do swoich prac pisemnych: kontrolnych, domowych i innych oraz ich skopiowania.
   Sprawdzone i ocenione prace kontrolne nauczyciel przechowuje przez okres roku szkolnego.

9. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, które mogą wpłynąć na podwyższenie oceny śródrocznej/końcoworocznej.

10. Osiągnięte sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny z przedmiotu.

11. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne ustala nauczyciel przedmiotu biorąc pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe, ze szczególnym uwzględnieniem ocen z dłuższych sprawdzianów pisemnych, a w przypadku oceny końcoworocznej również oceny śródrocznej. Uczeń nie ma obowiązku poprawiania oceny niedostatecznej otrzymanej na I okres.

## VI. Postanowienie końcowe:

Wszystkie zagadnienia, które nie zostały ujęte w niniejszym przedmiotowym systemie oceniania rozstrzygane są zgodnie z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania obowiązującymi w IV Liceum Ogólnokształcącym w Łukowie.